

UCHWAŁA Nr XVIII/151/08
RADY GMINY WĄBRZEŻNO
z dnia 2 czerwca 2008 r.

w sprawie Programu aktywności lokalnej w Gminie Wąbrzeźno na lata 2008 – 2013.

Na podstawie art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1831 i Nr 251, poz. 1844 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 36, poz. 226, Nr 48, poz. 320 i Nr 209, poz. 1519 i Nr 221, poz. 1649) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program aktywności lokalnej w Gminie Wąbrzeźno na lata 2008 – 2013. Program stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Program aktywności lokalnej to działania, których celem jest aktywizowanie społeczności lokalnych oraz kształtowanie poczucia przynależności do danego miejsca i grupy. Jest to sposób działania realizowany przez istniejące już organizacje pozarządowe lub instytucje samorządowe jak i grupy nieformalne mieszkańców gminy. Innowacyjność tej koncepcji polega na tym, że zespoły wyłonione z instytucji nie koncentrują się na jednym tylko obszarze działania np. pomocy społecznej, ale patrzą na daną społeczność całościowo starając się odpowiadać na potrzeby w danym środowisku.

Program aktywności lokalnej jest metodą budzenia aktywności społecznej w celu samoorganizowania się do rozwiązywania konkretnych problemów danej społeczności. Odpowiada ona na potrzeby społeczności lokalnej, angażuje mieszkańców w proces ich rozwiązywania w myśl zasady „pomóż ludziom, aby pomogli sobie sami”.

Tworzy on również płaszczyznę porozumienia i współpracy, dąży do kształtowania społeczeństwa obywatelskiego.

Załącznik
do uchwały Nr XVIII/151/08
Rady Gminy Wąbrzeźno
z dnia 2 czerwca 2008 r.

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ W GMINIE WĄBRZEŹNO NA LATA 2008 - 2013

1. Celem Programu aktywności lokalnej, jest aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy, uruchamianie na nowo zbiorowych strategii pomagania ludziom w pomaganiu sobie samym. W naszym kraju mocno nadszarpnięte zostały więzi międzyludzkie, a ludziom ciągle jeszcze brak poczucia tożsamości z własną społecznością, niewielkie jest też ich poczucie odpowiedzialności za lokalne sprawy. Wśród dalekosiężnych celów programu wymienić należy:

- 1) powstanie silnych i zintegrowanych społeczności lokalnych;
- 2) rozwój lokalnej samoorganizacji, solidarności i tworzenie więzów samopomocy;
- 3) zaktywizowanie lokalnych zasobów – instytucji i organizacji samorządowych, pozarządowych i biznesowych;
- 4) wzmacnianie i integracja lokalnych grup obywatelskich,;
- 5) budowanie tożsamości wspólnot lokalnych poprzez podnoszenie jakości społecznych interakcji, związków i sieci kontaktów;
- 6) pomaganie ludziom w tworzeniu i odtwarzaniu ich własnych społeczności lokalnych i grup społecznych, pozwalających na radzenie sobie z rozwiązywaniem lokalnych problemów oraz przejmowanie kontroli nad własnym życiem.

2. Najważniejszą cechą programu jest to, że wszelkie przedsięwzięcia podejmowane przez instytucje pracujące na rzecz programu odpowiadają na potrzeby artykułowane przez daną społeczność postrzeganą całościowo i prowadzone są w oparciu o jej zasoby ludzkie i instytucjonalne. Praca na rzecz realizacji programu oznacza:

- 1) posiadanie lub stworzenie realnego, fizycznego miejsca, które będzie służyć ożywianiu i integracji społeczności lokalnej (miejscem takim może są siedziba instytucji, świetlice wiejskie, biblioteki, szkoły);
- 2) tworzenie w środowisku koalicji na rzecz pracy w środowisku i wokół problemów;
- 3) inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich;
- 4) promowanie pracy wolontarystycznej i zespołowej;
- 5) inicjowanie lokalnych akcji i wydarzeń;
- 6) działania w oparciu o strategię, programy i projekty.

3. Program aktywności lokalnej jest na tyle uniwersalny, iż może być realizowany przez różnego rodzaju placówki: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie – zwany dalej GOPS, szkoły, świetlice wiejskie, organizacje pozarządowe. Wdrażany jest on sukcesywnie.

4. Przemiany społeczno - gospodarcze, które od kilkunastu lat, dokonują się w naszym kraju niosą wiele negatywnych konsekwencji dla znacznej części Polaków. Coraz większa ich liczba nie potrafi odnaleźć się w nowej rzeczywistości i samodzielnie poradzić sobie z codziennymi trudnościami i zaspakajaniem podstawowych potrzeb. Problemów tych często nie da się rozwiązać wyłącznie przy pomocy świadczeń o charakterze materialnym, dlatego też wzrasta zapotrzebowanie na nowe formy pomocy, nowy rodzaj usług. W ramach niniejszego programu podstawą działań musi stać się wspieranie i wzmacnianie nie tylko osób i rodzin (klientów), ale również grup i społeczności lokalnych. Winno to odbywać się w myśl zasady - "pomóż mu, aby sam sobie pomógł" zasady, która wskazuje, że każdy człowiek jest istotą odpowiedzialną, wyposażoną w niezbywalne prawo do samostanowienia o sobie i swoim losie. Współczesna pomoc społeczna musi liczyć się ze świadomym udziałem osób i rodzin w postępowaniu naprawczym i winna dążyć ku temu, żeby zmienić "biernych podopiecznych" w aktywne, odpowiedzialne partnerów. Działania pracowników socjalnych powinny wydobywać ich z marazmu, uczyć odpowiedzialności, wykorzystywać potencjał drzemący w ludziach, pobudzać do świadczenia sobie wzajemnej pomocy, zachęcać do tworzenia inicjatyw obywatelskich, wskazywać grupy samopomocowe jako najlepszy sposób wsparcia dla osób znajdujących się w podobnym położeniu i przeżywających podobne problemy.

5. Wychodząc naprzeciw społecznym potrzebom opracowano program aktywności lokalnej na lata 2008 r. - 2013 r. i jego wdrażanie na terenie Gminy Wąbrzeźno. Realizacja programu pozwoli między innymi na rozszerzenie oferty usług świadczonych przez GOPS i umożliwi korzystanie ze świadczeń wszystkim potrzebującym bez względu na ich sytuację materialną. Powoli to na przełamanie stereotypu, iż instytucje pomocy społecznej zajmują się wyłącznie bezwarunkowym "rozdawnictwem" pieniędzy wszelkim "nieudacznikom życiowym". Udział w programie zaowocuje konkretnymi przedsięwzięciami skierowanymi do mieszkańców gminy oraz poszczególnych sołectw i miejscowości lub ich części.

Realizacja programu aktywności lokalnej pozwoli zmienić podejście do życia osób korzystających z pomocy społecznej, przez co ludzie nie ograniczają się tylko do brania zasiłków, ale włączają się w życie społeczne.

Podstawą podjęcia działań na terenie Gminy Wąbrzeźno jest opracowana diagnoza do potrzeb aktualizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, czyli poznawanie sił tkwiących w środowisku (zasobów ludzkich i instytucjonalnych) oraz bolączek mieszkańców.

6. Mając na uwadze fakt, że wszelkie przedsięwzięcia w ramach programu aktywności lokalnej powinny być prowadzone we współpracy z innymi podmiotami, poprzez budowanie lokalnego partnerstwa, jego realizacja polegać będzie na powołaniu koalicji na rzecz środowiska, czyli Zespołów ds. Wspierania Aktywności Lokalnej i Profilaktyki Środowiskowej. Do zadań koalicji będzie należała koordynacja działań, mających na celu rozwiązywanie problemów i zaspakajanie potrzeb zgłoszonych przez mieszkańców. Członkami zespołów będą przedstawiciele instytucji i organizacji z danego terenu: radni, dyrektorzy szkół, przedstawiciele policji, organizacji wyznaniowych, organizacji pozarządowych, biznesu, liderzy społeczności lokalnej itp. Dzięki zespołom możliwa będzie rzeczywista współpraca różnych podmiotów, którym leży na sercu dobro mieszkańców gminy, czy też danej miejscowości. Wspólne działania pozwolą na łączenie profesjonalizmu i uniwersalizmu usług świadczonych przez agendy rządowe, czy samorządowe ze spontanicznością i kreatywnością organizacji pozarządowych oraz indywidualnych osób. Tylko wspólne przedsięwzięcia mogą doprowadzić do rozwiązania lub przynajmniej złagodzenia problemów społecznych. Zespoły inicjować będą różne wydarzenia lokalne, imprezy, spotkania obywatelskie, a co najważniejsze wspólnie z mieszkańcami będą rozwiązywać problemy lokalnej społeczności. Wspólne działania zaowocują przedsięwzięciami takimi jak zorganizowanie:

- 1) grup przedszkolnych z tzw. minimum programowym;

- 2) świetlic i ognisk dla dzieci;
- 3) zajęć pozalekcyjnych (np. język angielski, matematyka itp.);
- 4) festynów rodzinnych;
- 5) rajdów, ognisk, majówek, wycieczek;
- 6) imprez okolicznościowych z okazji świąt, dnia dziecka, dnia matki itp.;
- 7) zabaw dla dzieci i dorosłych;
- 8) profilaktyki zdrowotnej.

W ramach Zespołów budowane będą koalicje na rzecz rozwiązywania konkretnych problemów zgłaszanych przez mieszkańców podczas badań, najczęściej w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży lub poprawy estetyki miejsca zamieszkania.

Podobne koalicje budowane będą na rzecz rozwiązywania problemów indywidualnych rodzin. Celem ich będzie szeroko rozumiane oddziaływanie na rodziny w kryzysie. Realizacja polegała będzie na tym, że w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodzin powoływane będą zespoły interdyscyplinarne, których celem będzie oddziaływanie na rodzinę przy pomocy różnych czynników i budowanie dla niej sieci wsparcia. Do współpracy zostaną zaproszeni, w zależności od sytuacji, policjanci, pedagodzy, wychowawcy, kuratorzy, psychologowie itp. Członkowie Zespołów wspólnie zdiagnozują sytuację danej rodziny, ustalą plan działań i zrealizują podjęte zobowiązania. Ostatecznym celem wspólnej pracy będzie doprowadzenie do rozwiązania lub przynajmniej złagodzenia istniejących problemów. Rodziny, wokół których budowane będą, zespoły biorą czynny udział w jego pracach jako pełnoprawny partner.

7. Realizacja programu aktywności lokalnej to nie tylko dawanie, spełnianie żądań, ale przede wszystkim aktywizowanie samych mieszkańców do działania, włączanie ich w rozwiązywanie problemów, z jakimi się borykają. Mobilizowanie mieszkańców prowadzone będzie przede wszystkim poprzez inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich oraz promowanie działań wolontarystycznych.

W ramach realizacji programu społeczność lokalna zostanie pobudzona do działań wolontarystycznych - świadczenia pomocy na rzecz innych ludzi. Wolontariusze odbudują wiarę w siebie i swoje możliwości, pozytywny wizerunek samego siebie, podniosą samoocenę. Wolontariat spełniać będzie, dwie podstawowe funkcje:

- 1) pozwoli na rozszerzenie usług świadczonych na rzecz osób potrzebujących, które do tej pory nie mogły być realizowane;
- 2) zaspokoi podstawowe potrzeby wolontariuszy.

Wolontariusze będą świadczyć różnorodne usługi, między innymi:

- 1) na rzecz indywidualnych osób, rodzin (m.in. poprzez pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji, przypilnowanie dziecka, również niepełnosprawnego, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, rozmowy, spacer z samotnymi ludźmi);
- 2) pomocy w prowadzeniu grup samopomocowych, świetlic, ognisk dla dzieci itp.

8. Kolejnym sposobem mobilizowania ludzi do działania będzie inicjowanie grup samopomocowych i obywatelskich. Grupy tego rodzaju są jednym z najskuteczniejszych sposobów ożywiania środowiska, rozwiązywania jego faktycznych problemów oraz zaspakajania rzeczywistych potrzeb jego mieszkańców.

Inicjowane grupy będą skierowane do różnych kategorii osób, z zamiarem realizacji różnych celów:

- 1) grupy wsparcia, których celem jest wzmocnienie w dążeniu do pokonywania trudności, pomoc w odzyskaniu wiary w siebie i poczucie własnej wartości kierowane będą najczęściej do osób bezrobotnych, rodzin wielodzietnych, rodzin niepełnych, matek dzieci specjalnej troski,

- 2) grupy o charakterze edukacyjnym kierowane będą głównie do osób bezrobotnych - ich działanie będzie miało na celu zwiększenie umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy oraz rodzin niepełnych, wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych w zakresie gospodarowania budżetem, załatwienia spraw urzędowych, opieki nad dzieckiem, dbania o zdrowie i higienę,
- 3) grupy rekreacyjno - edukacyjne z elementami wsparcia kierowane będą do osób w podeszłym wieku, osób niepełnosprawnych i ich rodzin - mini kluby,
- 4) grupy obywatelskie budowane w celu zorganizowania czasu wolnego dzieci i młodzieży lub zajęcia się sprawami związanymi z poprawą estetyki osiedli, otoczenia zabudowań.

9. GOPS uczestnicząc w Programie współpracuje z specjalistycznymi jednostkami organizacyjnymi m.in. zajmujące się sprawami uzależnień, bezpieczeństwa, świadczeń pomocy społecznej.

10. Harmonogram realizacji poszczególnych działań wraz ze szczegółowym ich opisem oraz budżet przewidziany na realizację programu z podziałem na poszczególne kategorie wydatków określany będzie na rok realizacji Programu aktywności lokalnej.

11. W roku 2008 w ramach Programu realizowany będzie projekt „Szansa”, którego celem będzie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji członków rodzin już wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez realizację Programu aktywności lokalnej przy pomocy działań umożliwiających integrację społeczną w połączeniu z działaniami profilaktyki zdrowotnej oraz aktywizacją edukacyjną i zajęciami rekreacyjno - sportowymi.

Działaniami projektu objętych zostanie 22 osób (2 grupy po 11 osób) tj. 22 dzieci ze szkół gimnazjalnych w Zieleniu i Ryńsku z następującymi celami:

- 1) celem szczegółowym nr 1 projektu jest realizacja założeń Programu aktywności lokalnej;
- 2) celem szczegółowym nr 2 projektu jest poprawa perspektyw społecznych dzieci z terenów zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) celem szczegółowym nr 3 projektu jest integracja społeczna dzieci z rodzin objętych pomocą GOPS z dziećmi z rodzin nie objętych pomocą GOPS;
- 4) celem szczegółowym nr 4 projektu jest rozpoznanie stanu zdrowia dzieci biorących udział w projekcie (wady postawy);
- 5) celem szczegółowym nr 5 jest uczestnictwo dzieci objętych programem w zajęciach rekreacyjno - sportowych.

W obydwu miejscowości zamieszkują osoby wykluczone społecznie, zagrożone wykluczeniem społecznym jak i osoby zamieszkujące środowisko osób wykluczonych społecznie. Osoby wykluczone społecznie to głównie podopieczni GOPS. W ramach realizacji projektu dzieci z rodzin wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym zostaną wraz z dziećmi zamieszkującymi to środowisko a niezaliczanymi do żadnej z tych grup aktywowane społecznie. Przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu takich osób powinno obejmować działania nakierowane na podniesienie poczucia własnej wartości, podniesienie poziomu wykształcenia oraz znajomość stanu zdrowia i udział w zajęciach rekreacyjno - sportowych.

Sposób rekrutacji następować będzie poprzez ogłoszenia w prasie lokalnej "Gminne Wieści" oraz z wykorzystaniem kurend. Pracownicy GOPS skontaktują się też z pedagogami poszczególnych gimnazjów. Na tej podstawie zostanie sporządzona lista dzieci uczęszczających do Gimnazjów w Ryńsku i Zieleniu, z której pracownicy GOPS-u wybiorą 22 dzieci (11 w Ryńsku i 11 w Zieleniu), z czego przynajmniej 11 dzieci będzie zaliczana do grona podopiecznych GOPS. Po zakwalifikowaniu dzieci, rodzice pisemnie wyrażą zgodę na udział dziecka w programie. Rekrutacja będzie uwzględniać zasadę równych szans, w tym jednakowy dostęp obu płci. Dodatkowo zostanie sporządzona lista rezerwowa w przypadkach, gdy ktoś wycofa się z

programu.

Cel projektu zostanie osiągnięty przez realizację następujących działań w ramach zadań.

Zadanie 1 Aktywna integracja:

- 1) nabór 22 uczestników projektu oraz uzyskanie pisemnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych na udział dziecka w programie;
- 2) zlecenie wykonania zadania – zajęcia z języka angielskiego dla dzieci z Gimnazjum w Zieleniu oraz w Ryńsku połączonych z profilaktyką zdrowotną oraz zajęciami rekreacyjno - sportowymi na basenie;
- 3) zrealizowanie programu aktywności lokalnej „Szansa”.

Zadanie 2 Zarządzanie projektem

Zadanie 3. Promocja projektu:

artykuły w dwumiesięczniku "Gminne Wieści", informacje na stronie internetowej, informacje w świetlicach wiejskich w Ryńsku i Zieleniu.

Rezultaty twarde:

- R1- zrealizowanie po 45 godzin zajęć z języka angielskiego w dwóch grupach po 11 dzieci i podniesienie poziomu ich wiedzy,
- R2- profilaktyka zdrowotna wśród 22 dzieci - badania przesiewowe (wady postawy),
- R3- zrealizowanie 19 godzin zajęć rekreacyjnych dla dwóch grup dzieci po 11 osób na basenie i podniesienie ich sprawności fizycznej oraz zdrowotnej,
- R4- zdobycie przez uczestników zajęć zaświadczeń ukończenia kursu,
- R5- otrzymanie przez uczestników programu oceny stanu zdrowia w zrealizowanym zakresie,
- R6- opracowanie zestawienia oceniającego stan zdrowia (wady postawy) 22 dzieci objętych programem.

Rezultaty miękkie:

- R1- rozwój zdolności językowych,
 - R2- zwiększenie zaufania i wiary we własne siły,
 - R3- rozwój fizyczny dzieci,
 - R4- wzrost motywacji i aspiracji naukowych wśród 50% uczestników,
 - R5- zadowolenie z udziału w projekcie u 50% uczestników,
 - R6- podniesienie poziomu własnej wartości wśród uczestników,
- Osiągnięcie R. miękkich zostanie zmierzone poprzez 2 ankiety porównawcze na początku i na końcu projektu.

Projektem zarządzać będzie Zespół projektowy (ZP) w składzie: Kierownik Projektu (KR), Księgowa Projektu (KK) oraz Koordynator Projektu (KoP). Po zawarciu umowy o dofinansowanie zostanie przeprowadzone spotkanie zespołu, w trakcie, którego zostanie ustalony zakres działań, szczegółowy harmonogram, przepływ informacji oraz kwestie związane z archiwizacją dokumentacji projektu. Do zadań KR należeć będzie: koordynacja prac, komunikacja z IP zmiany, raportowanie o problemach, reagowanie na zmiany, monitoring jakościowy projektu. Do zadań KK należeć będzie: nadzór nad realizacją budżetu projektu, prowadzenie dokumentacji finansowej, księgowanie kosztów projektu i opis dokumentów oraz sporządzanie wniosków o płatność w części finansowej.

Do zadań KoP należeć będzie: sporządzanie wniosków o płatność w części merytorycznej, nadzór nad realizacją promocji, rekrutacja UP, przeprowadzenie procedury wyboru wykonawcy nadzór nad realizacją zadań i monitorowanie zajęć.

KOSZTY OGÓŁEM

Kategoria	2008 rok			
	j.m.	Ilość	Cena jednost.	Łącznie
KOSZTY OGÓŁEM				62 704,51
KOSZTY BEZPOŚREDNIE				54 062,00
Zadanie 1 Aktywna integracja				44 000,00
Program aktywności lokalnej	osoby	22	2 000,00	44 000,00
Zadanie 2 Zarządzanie projektem				9 090,00
Koszty zakupu laptopa wraz z oprogramowaniem	sztuka	1	3 500,00	3 500,00
Koszty zakupu drukarki dwustronnej	sztuka	1	1 800,00	1 800,00
Koszty zakupu szaf na dokumenty	sztuka	1	1 740,00	1 740,00
Koszty zakupu biurka z dostawką i kontenerkiem	sztuka	1	1 500,00	1 500,00
Koszty zakupu krzeseł	sztuka	3	100,00	300,00
Koszty zakupu kalkulatora z drukarką	sztuka	1	250,00	250,00
Zadanie 3 Promocja projektu				972,00
Materiały promocyjne - naklejki	sztuka	120	0,60	72,00
Materiały promocyjne – plakaty	sztuka	50	10,00	500,00
Materiały promocyjne – ulotki	sztuka	200	2,00	400,00
KOSZTY POŚREDNIE				8 642,51

Harmonogram

Rok	2008						
	II	III			IV		
Kwartał							
Miesiąc	6	7	8	9	10	11	12
Zadanie 1 - Aktywna integracja	X	X	X	X	X	X	X
Etap 1- Rekrutacja	X	X	X				
Etap 2 - Realizacja Programu aktywności lokalnej	X	X	X	X	X	X	X
Zaangażowany personel	X	X	X	X	X	X	X
KR	X	X	X	X	X	X	X
KoP	X	X	X	X	X	X	X
KK	X	X	X	X	X	X	X
Zadanie 2 - Zarządzanie projektem	X	X	X	X	X	X	X
Etap 1 - Koordynacja realizacji projektu	X	X	X	X	X	X	X
Etap 2 - Spotkania ZP	X	X	X	X	X	X	X
Zaangażowany personel	X	X	X	X	X	X	X
KR	X	X	X	X	X	X	X
KoP	X	X	X	X	X	X	X
KK	X	X	X	X	X	X	X
Zadanie 3 – Promocja projektu	X	X	X	X		X	X
Etap 1 - Informacje na stronie internetowej	X			X			X
Etap 2 - Informacje w "Gminnych Wieściach"		X		X		X	X
Etap 3 - Materiały promocyjne(ulotki, naklejki, plakaty)		X	X				
Zaangażowany personel	X	X	X	X		X	X
KR	X	X	X	X		X	X
KoP	X	X	X	X		X	X
KK				X			
Liczba uczestników	22 osoby						